

ISBN 978-91-88369-53-6

Språk Svenska

Sidor 240

Format 13 x 19 cm

Bindning Mjukpärm med flik

Marknad Urbanitet, stadsplanering, segregation, arkitektur

Publiceringsdatum mars 2023

Ca-pris: 265 kr

Kategorier

- Arkitektur
- Urbanmorfologi
- Stadsplanering

- Den första boken som berättar om *den andra formen*, hur städer skapar närhet.
- Analyserar närhet i städer utifrån en rad olika perspektiv.

Lars Marcus är ledande forskare inom området urbanmorfologi, först vid KTH och därefter på Chalmers. På båda lärosäten har han rankats som internationellt banbrytande. Han har också varit ansvarig för att utveckla masterprogram både på KTH och Chalmers. Han är expertrådgivare i Skandinavien största stadsutvecklingsprojekt, RiverCity i Göteborg. Lars Marcus är grundare och partner (fram till 2019) till konsultföretaget Spacescape, som han startade 2000.

Städernas stenar

Hur den byggda staden formar den levda staden
av Lars Marcus

Städers bebyggda form är en av våra mest långlivade strukturer. Bebyggelsens form spelar en aktiv roll i att forma stadens invånares vardagsliv. Social segregation, lokala marknader och ekosystemtjänster påverkas av bebyggelseformen.

Byggandet av städer är en av människans mest avancerade ingenjörskonster där tusenåriga erfarenheter samspelar med den senaste teknologin. Stadsbyggande är själva grunden för hur vi lever och interagerar med omvärlden, och en förutsättning för att skapa hållbara livsvärldar för människan och planeten.

Ändå har den kanske viktigaste dimensionen varit dold för oss: hur städers byggda form bildar ett system av samband som sätter ramarna för var vi rör oss och möts, vilka beteenden och sociala band som förstärks. Vår urbana värld flätas samman genom byggda miljöers rum och deras arkitektur. Hur vi använder stadsbyggandets teknologi har därför en avgörande betydelse för det mesta i våra moderna samhällen.

I *Städernas stenar* berättar Lars Marcus om hur vi skapar närhet i städer och hur det han kallar den andra formen – hur en plats läge bestäms av sambanden till resten av staden – är lika viktig som utformningen av platsen själv.

Städernas stenar får ljuset att falla på den urbana världen på ett helt nytt sätt. En ögonöppnare och fascinerande läsning för alla som någon gång har vistats i en stad.

Boken är illustrerad och formgiven av Sebastian Wadsted.

I detta spännande verk om stadens arkitektur fångar Lars Marcus komplexiteten i den urbana miljöns byggstenar. Stenarna är både materia och bär en social dimension, en historia och en geografi.

Resultatet blir en berättelse om staden som bör läsas av alla som intresserar sig för hur städer blir till och utvecklas; inte minst stadsplanerare, arkitekter och urbanforskare.

Irene Molina, professor i kulturgeografi vid Uppsala universitet

Förord 9

1. Att skilja stenarna från människorna 19

Stenarna som en teknologi skild från människan 20
Stenarna som en förklaring av människan 22
Stenarnas roll i de tidiga samhällsvetenskaperna 28

2. Att skilja stenarna från marken 35

Marken som ett rättligt definierat landskap 36
Festigheten som ett rum för byggande andra 41
Så ett byggt rum 46
Hur stadens festigheter sätts i en specifik relation till varandra 46

3. Att skilja stöders arkitektur från stöders geografi 55

Arkitektur och geografi som traditioner att beskriva rummet 56
Betydelsen av valet av beskrivning för vilken kunskap vi utvecklar 67
Hur morfologiska beskrivningar kan föra oss närmare stadslivet 77

4. Att skilja vad stenarna säger från vad stenarna gör 85

Dualiteten mellan representativ och funktionell form 86
Representativ och funktionell form hos "grönskapsstaden": exemplet Boråsbackarna 90
Representativ och funktionell form hos "det stadsnärliga": exemplet Skarpsöck 96

5. Att skilja rummets topologi från rummets geometri 103

Betydelsen av att beskriva rumssamband istället för enskilda rum 104
Att beskriva stöders topologi 110
Space syntax och analysen av rumsliga konfigurationer 115

6. Att skilja rummets storlek från rummets storlek 125

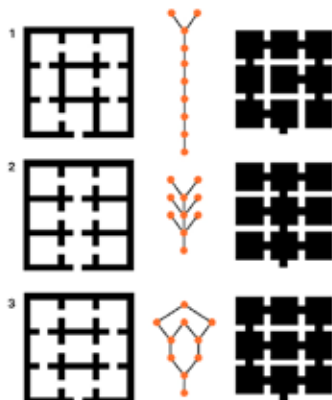
Betydelsen av skala 126
Skala som en plats räckvidd andra 131
In dess storlek 136
Stöder som överlappande räckvidder 136

7. Att skilja stöders närhet från stöders täthet 145

De många sätten att mäta stöders täthet 146
Andra sätt att mäta stöders täthet: Spacematrix 151
Andra sätt att mäta stöders täthet: Place syntax 154

8. Att skilja det komplicerade från det komplexa 161

Stöder som komplexa system och deras resiliens 162
Stöder som social-ekologiska system 169
En stadsform för resiliens urbana system 173

FIGUR 18. Rummets geometri och topologi II. De tre byggnadernas geometriska form är identisk. Huset består av lika stora kvadrater med vardera nio kvadratiske rum av samma storlek. Den topologiska relationen mellan husens rum skiljer sig dock avsevärt. Så, topologin kan vara svår att uppfatta i geometriska representationer (vänster). Genom att leverera en sådan så att rummet ges kropp kan detta bli tydligare (höger) men riktigt tydligt blir det med hjälp av en nätverksgraf (mitten).

108

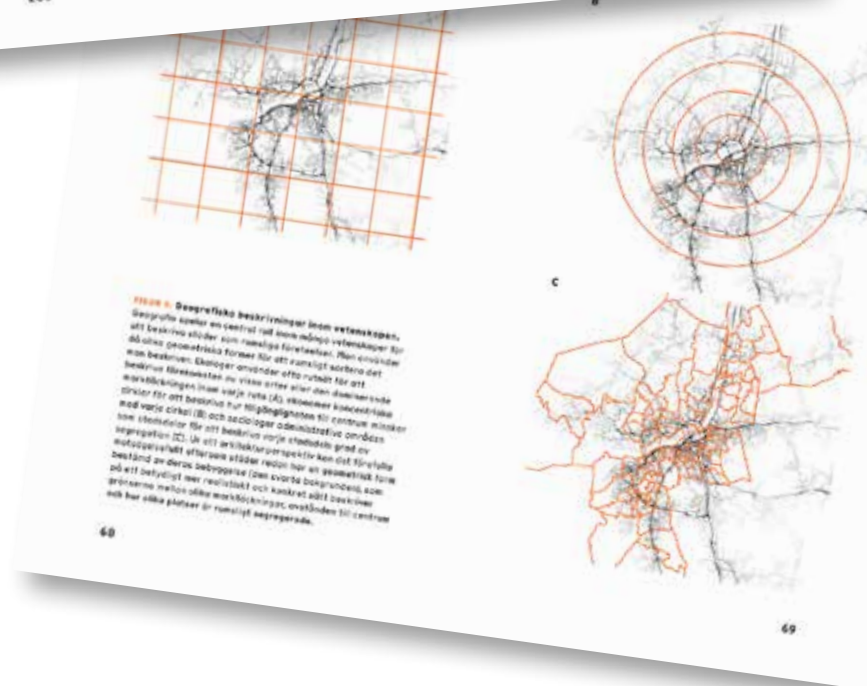
Att skilja stenarna från marken

208

209

68

69

FIGUR 6. Geografiska beskrivningar inom vetenskapen.
Geografer har en central roll inom många vetenskaper för att beskriva städer som fysiska företeelser. Men även inom andra discipliner, som arkitektur, planering och samhällsvetenskap, är geografiska beskrivningar viktiga för att förstå och förbättra städer. Detta avsnitt visar på olika sätt att beskriva städer och på olika sätt att förstå och förbättra städer. Det visar också på olika sätt att beskriva städer och på olika sätt att förstå och förbättra städer.